

แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 2

1. จุดมุ่งหมายทางการซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมที่คาดหวังที่ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 5 ระดับ อะไรบ้าง จงอธิบาย?

ตอบ. 1. จุดมุ่งหมายระดับชาติ คือจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่มีเป้าหมายของพฤติกรรมหรือสิ่งที่คาดหวังต้องการเกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเนื่องมาจากผลของการจัดการศึกษาของพรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. จุดมุ่งหมายระดับหลักสูตร คือในการพัฒนาหลักสูตรการกำหนดจุดประสงค์เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขึ้นตอนหนึ่งเพราะจะบอกถึงความมุ่งหวังว่าจะพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถ ในลักษณะใดรวมทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสาระกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน นักพัฒนาหลักสูตรจึงต้องพิจารณากำหนดจุดประสงค์อย่างรอบคอบ และกำหนดอย่างชัดเจนและเหมาะสมสอดคล้องกับปรัชญาและค่านิยมของสังคมสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมและผู้เรียนตลอดจนมีความสมดุลระหว่างความรู้และทักษะหรือระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ 3.จุดมุ่งหมายระดับกลุ่มวิชา คือจุดประสงค์เฉพาะวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์เป็นจุดประสงค์ที่แยกย่อยมาจากจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร โดยจะมีลักษณะที่มีความจำเพาะเจาะจงและอยู่ภายในขอบเขตของกลุ่มวิชา หรือมวลประสบการณ์เฉพาะกลุ่มนั้น 4.จุดมุ่งหมายระดับรายวิชา คือจุดที่ต้องพยายามไปให้ถึงเป็นสิ่งที่หวังไว้ในอนาคตเป็นเครื่องบอกทิศทางให้ผู้ทำงานอย่างหนึ่งพยายามไปให้ถึงจุดนั้นเปรียบเสมือนผู้กำหนดทิศทางดังนั้นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาจึงเป็นการกำหนดทิศทางของกิจกรรมทางการศึกษาให้ได้ดังที่พึงประสงค์ไว้ 5.จุดมุ่งหมายระดับการสอน คือการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเน้นที่เป้าหมายของการสอน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความคิด (ด้านพุทธิพิสัย) ด้านเจตคติ (ด้านจิตพิสัย) คือการได้เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ และด้านทักษะ (ด้านทักษะพิสัย) คือการปฏิบัติได้ถูกต้องตามวัย

2.การพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่ต้องการ จำเป็นต้องอาศัยการวัดและประเมินผลในการตรวจสอบคุณลักษณะใดบ้างจงอธิบาย?

ตอบ. ลักษณะการประเมินผลทางการศึกษาที่นิยมใช้มี 2 ลักษณะคือ

1) ประเมินผลเพื่อการพัฒนา (formative evaluation) เป็นการประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนการสอน นิยมใช้เพื่อตรวจสอบการเรียนรู้และความก้าวหน้าของผู้เรียน หรือปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มักใช้แบบทดสอบ การสังเกต การซักถาม หรือเครื่องมือวัดอื่นๆ ที่เหมาะสม ระยะเวลา มักทำเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนเรื่องหนึ่งๆ

2) การประเมินผลสรุป (summative evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน มักทำปลายภาคการศึกษา และตัดสินผลการเรียน โดยมีเกณฑ์ตัดสินที่ชัดเจน เช่น การตัดสินแบบอิงกลุ่ม (เกรด A, B, C, D, F) การตัดสินแบบอิงเกณฑ์ (60 เปอร์เซ็นต์สอบผ่าน) เป็นต้น โดยทั่วไปของการวัดสิ่งใดก็ตาม มักจะต้องกำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่จะวัดให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไรและประเมินอย่างไร จากนั้นจึงเลือกใช้ เครื่องมือและเทคนิคที่สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมิน หากไม่มีเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน มักนิยมสร้างขึ้นเองอย่างมี หลักการ และขั้นตอนสุดท้ายคือการนำวิธีการและเครื่องมือไปประเมินอย่างไม่มีอคติและยุติธรรม ผู้วัดควรตระหนักว่า การวัดผลจะมีความคาดเคลื่อนหรือ ข้อผิดพลาดเสมอ

3. จงจำแนกความแตกต่างของพฤติกรรมทางการศึกษาทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัย โดยระดับทางพฤติกรรมทางการศึกษามา ?

ตอบ. พฤติกรรมการเรียนรู้พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสติปัญญา การรู้คิด ความสามารถในการคิด เรื่องราวต่างๆ แบ่งได้เป็น 6 ระดับ ดังนี้ 1. ความรู้ความจำเป็นความสามารถในการเก็บรักษาประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับรู้ และสามารถระลึกสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการ 2. ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสาระได้ โดยแสดงออกมาในรูปการแปลความ ตีความ หรือขยายความ 3. การนำไปใช้เป็นความสามารถของผู้เรียนที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่างๆ ได้โดยอาศัยความรู้ ความจำและความเข้าใจเป็นฐาน 4. การวิเคราะห์เป็นความสามารถของผู้เรียนในการคิด แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยหรือองค์ประกอบที่สำคัญและมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแต่ความคิดของแต่ละคน 5. การสังเคราะห์เป็นความสามารถของผู้เรียนในการผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าด้วยกัน ให้เป็นเรื่องเดียวในลักษณะการจัดเรียงรวบรวม เป็นรูปแบบหรือโครงสร้างใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน 6. การประเมินค่าเป็นความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ทั้งเนื้อหาและวิธีการที่เกิดขึ้น อาจจะทำหน้าที่ของตนเองจากความรู้ประสบการณ์

4. การวัดด้านพุทธิพิสัยเป็นการวัดอะไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ?

ตอบ. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นความสามารถทางสมอง หรือความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาหลักการหรือทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านนี้สามารถวัดได้จากการให้ผู้เรียนแจกแจงความรู้ เขียนรายการสิ่งที่รู้ยกตัวอย่าง ประยุกต์กฎต่าง ๆ ที่เรียนไป หรือวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นต้น พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยแบ่งไว้ 6 ชั้น ซึ่งการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป ต้องอาศัยระดับการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าเสมอ จุดประสงค์ทั่วไป ด้านพุทธิพิสัยเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และการรักษาความสะอาดของพื้นที่ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 1.บอกความหมายของคำว่า "พื้นที่" 2.ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่ได้ 3.อธิบายวิธีการแปรงพื้นที่ถูกวิธีได้

5. การวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดอะไรพร้อมยกตัวอย่างประกอบ?

ตอบ. จิตพิสัยเป็นความรู้สึก หรือ อารมณ์ของบุคคล มากกว่าความ เข้าใจ เป็นความชอบ/ไม่ชอบ ความพึงพอใจ/ไม่พอใจ ความเชื่อมั่น/ไม่เชื่อมั่น อุดมคติ และค่านิยม จิตพิสัยเป็นคุณลักษณะภายในของคน แล้วแสดงพฤติกรรมหรือ การกระทำออกมา ตามอารมณ์ ความรู้สึก ไม่ว่าจะเป็นด้านความสนใจ เจตคติ ความชื่นชมค่านิยม จนพัฒนาเป็นคุณลักษณะ ของตนเองการวัดจิตพิสัยสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี นำเสนอวิธีที่นิยมดังต่อไปนี้

- 1.การสังเกต (Observation)
- 2.การสัมภาษณ์ (Interview)
- 3.การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
4. แบบวัดเชิงสถานการณ์

จิตพิสัยเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของการวัดทางการศึกษา ซึ่งฮอปกินส์และแอนทิส ได้แบ่ง ระดับจิตพิสัยไว้ 5 ระดับโดยเรียงจากระดับต่ำสุด ถึง ระดับสูงสุด ดังนี้

1. การสร้างลักษณะนิสัย
2. การจัดระบบคุณค่า
3. การสร้างคุณค่า
4. การตอบสนอง
5. การรับรู้

6. การวัดด้านทักษะพิสัยเป็นการวัดอะไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ?

ตอบ. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

คือจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางกาย เน้นหนักด้านการวางท่าทางให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานแต่ละชนิด สามารถระบุพฤติกรรมที่แสดงออกได้จากการตีความทักษะหรือการปฏิบัติออกมาเป็นพฤติกรรม ซึ่งสังเกตได้

จากความถูกต้องแม่นยำ ความไว้วางใจ คล่องแคล่ว และสม่ำเสมอ พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยแบ่งไว้ 5 ชั้น

ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ด้านพุทธิพิสัย	สาธิตการแปรงฟันที่ถูกวิธีกับหุ่นจำลองได้
สามารถแปรงฟันได้ถูกวิธี	แปรงฟันของตนเองได้อย่างถูกต้อง

7. จงเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมวัดด้านพุทธิพิสัยมา 5 ข้อ พร้อมบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ และเกณฑ์?

ตอบ. ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจึงมักจะเริ่มต้นข้อความด้วยการใช้ “คำกริยา” ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรม การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญญาในระดับต่างๆ

ที่	สถานการณ์/เงื่อนไข	พฤติกรรมที่คาดหวัง	เกณฑ์
1	ฟังการอธิบายการเล่นต่อคำ	สามารถเล่นต่อคำ	ได้ถูกต้อง
2	เมื่อกำหนดข้อความให้	สามารถอ่านและเขียนให้ถูกวรรคตอน	ได้ถูกต้อง
3	เมื่ออ่านบทความเกี่ยวกับฟันแล้ว	สามารถเขียนคำขวัญ	ได้อย่างน้อย 1 คำขวัญ
4	หลังจากศึกษาคำใหม่แล้ว	สามารถเขียนตามคำบอก	ได้อย่างน้อย 8 ใน 10 คำ
5	สาธิตให้ดูแล้ว	สามารถปฏิบัติได้	ได้ถูกต้อง

8. จงเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมวัดด้านทักษะพิสัยมา 5 ข้อ พร้อมบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ และเกณฑ์?

ตอบ. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

คือจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางกาย เน้นหนักด้านการวางท่าทางให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานแต่ละชนิด สามารถระบุพฤติกรรมที่แสดงออกได้จากการตีความทักษะหรือการปฏิบัติออกมาเป็นพฤติกรรม ซึ่งสังเกตได้จากความถูกต้องแม่นยำ ความว่องไว คล่องแคล่ว และสม่ำเสมอ พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยแบ่งไว้ 5 ชั้น

ที่	สถานการณ์/เงื่อนไข	พฤติกรรมที่คาดหวัง	เกณฑ์
1	ฟังการอธิบายการเล่นต่อคำ	สามารถเล่นต่อคำ	ได้ถูกต้อง
2	เมื่อกำหนดข้อความให้	สามารถอ่านและเขียนให้ถูกวรรคตอน	ได้ถูกต้อง
3	เมื่ออ่านบทความเกี่ยวกับพินแล้ว	สามารถเขียนคำขวัญ	ได้อย่างน้อย1คำขวัญ
4	หลังจากศึกษาคำใหม่แล้ว	สามารถเขียนตามคำบอก	ได้อย่างน้อย8ใน10คำ
5	สาธิตให้ดูแล้ว	สามารถปฏิบัติได้	ได้ถูกต้อง

